

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Dirección de actores/actrices
DISCIPLINA	Dirección de actores/actrices II
TITULACIÓN	Título Superior de Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección escénica e dramaturxia
ITINERARIO	
CURSO	2º
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	Obrigatorio
DEPARTAMENTO	Dirección escénica e dramaturxia
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Daniel González Salgado
DOCENTE	Nome e apelidos: Daniel González Salgado Horario titorías: http://www.esadgalicia.com/glg/profesorado.php?id=2&tit=Titorias Despacho: Departamento de Dirección escénica e dramaturxia Contacto: danisalgado@edu.xunta.gal
DESCRIPCIÓN	Coñecemento das diferentes escolas e dos sistemas na dirección de intérpretes (actores/actrices e bailaríns/bailarinas) que forman parte dun proxecto espectacular. Aplicación das técnicas dos sistemas de interpretación na dirección de actores/actrices nos medios audiovisuais. Análise e concepción da situación e do personaxe. Interacción do/da actor/actriz no espazo e no tempo co resto de linguaxes escénicas.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Dirección de actores/actrices I
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego. Portugués.
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersoal.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X2	Comprender psicolxicamente e empatizar para entender e sentir as vidas, situacións e personalidades alleas, utilizando de maneira eficaz as súas capacidades de imaxinación, intuición, intelixencia emocional e pensamento creativo para a solución de problemas; desenvolvendo a súa capacidade para pensar e traballar con flexibilidade, adaptándose ás demais persoas e ás circunstancias cambiantes do traballo, así como a conciencia e o uso saudable do propio corpo e o equilibrio necesario para responder aos requisitos psicolóxicos asociados ao espectáculo.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X4	Comunicar, mostrando capacidade suficiente de negociación e organización do traballo en grupo, a

	integración en contextos culturais diversos e o uso das novas tecnoloxías.	
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.	
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.	
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE		
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.	
ED3	Planificar e conducir o proceso xeral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.	
ED6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Coñecer diferentes escolas e sistemas na dirección de intérpretes		X3, X6, ED6
2. Aplicar técnicas dos sistemas de interpretación na dirección actoral.		T9, X2, X4, X5, X6
3. Analizar dun xeito práctico os conceptos de situación e personaxe.		T6, T7, T9, X2, X3
4. Dirixir diversas modalidades de interacción das intérpretes co resto de linguaxes escénicas.		T1, T3, T6, T7, T9, T10, X4, X5
5. Guiar o proceso de fixación de partituras actorais.		T9, T10, ED2, ED3
6. Coñecer o traballo da dirección sobre si mesma, observando e analizando a conduta propia á hora de dirixir e ser dirixida.		T7, T9, T10, X3, X4, X6, ED2, ED3
7. Practicar a dirección actoral nun formato audiovisual.		X2, X4, X5, X6, ED3
8. Practicar a dirección actoral no paradigma non dramático.		X2, X4, X5, X6, ED3
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Mapa da dirección actoral	1.1 Que é a dirección actoral? 1.2 Fases no traballo con intérpretes dirección actoral 1.2.1 Traballo previo aos ensaios 1.2.2 Traballo de ensaios 1.2.2.1 Fase inicial 1.2.2.2 Fase media 1.2.2.3 Fase final 1.2.3 Traballo posterior á estrea	10
2. Escolas e sistemas na dirección de intérpretes	2.1 A dirección actoral no teatro 2.2 A dirección actoral no audiovisual	10
3. A relación dirección-elenco	3.1 A dirección de equipos de traballo 3.2 Roles da dirección 3.2.1 Liderado 3.2.2 Didáctica 3.2.3 Retroalimentación 3.2.4 Influencia	10
4. O traballo da dirección sobre si mesma	4.1 Observación da conduta propia e aprendizaxe de novas pautas 4.2 A educación da mirada 4.2.1 Parámetros de análise da conduta humana.	10

	4.2.2 Tipoloxías no traballo actoral	
5. A dirección actoral en paradigmas non dramáticos	5.1 Dirixir o proceso vs dirixir as persoas 5.2 Principios do deseño da escenificación 5.3 Necesidades actorais 5.4 A comunicación nos ensaios 5.4.1 Modos e momentos da intervención directiva 5.4.2 Comunicación non verbal 5.4.3 Comunicación verbal 5.4.4 Terminoloxía	10
6. A dirección actoral nos medios audiovisuais	6.1 Análise de guións 6.2 Casting 6.3 Ensaio 6.4 Rodaxe	10
TOTAL SESIÓNS		60
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE		
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)
Total		
Actividades introdutorias	5	5
Exposición maxistral	10	10
Exposición práctico-teórica		
Práctica individual	10	15
Práctica colectiva	30	30
Obradoiro		
Seminarios		
Actividades complementarias		
Outros		
Titorías individuais	5	5
Titorías de grupo	5	5
Actividades de avaliación. Probas		
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	10	10
Actividades de avaliación. Revisión		
TOTAL	75	15
PORCENTAXE	83,3 %	16,7%
6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE		
Actividades	Descrición	
Traballo de base e planificación de ensaios	Exploración dos puntos de partida a partir dos cales se creará a peza realizada durante o curso. Preparación persoal para a creación. Planificación dun proceso de ensaios persoal a partir deses referentes.	
Dirección dunha peza non dramática	Creación dunha peza non dramática de orientación asociativa, retórica, abstracta ou categórica.	
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Supervisión do traballo en proceso	Atención ás problemáticas derivadas das diversas fases que comporta a creación de pezas dramáticas.	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8.1 Avaliación ordinaria		

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Proxecto de escenificación	Todas	30%
Práctica de dirección actoral dunha peza non dramática	Todas	70%
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Proxecto de escenificación	Todas	30%
Práctica de dirección actoral dunha peza non dramática	Todas	70%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Proxecto de escenificación	Todas	30%
Práctica de dirección actoral dunha peza non dramática	Todas	70%
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
Referencia básica		
Thorpe, J. & Gore, T. (2020). <i>A beginner's guide to devising theatre</i> . Methuen.		
Referencias complementarias		
Ahart, J. (2001). <i>The director's eye</i> . Meriwether Publishing.		
Ball, W. (1984). <i>A sense of direction. Some observations on the art of directing</i> . Quite Specific Media.		
Bogart, A. (2007). <i>Los puntos de vista escénicos</i> . Fundamentos.		
Bogart, A. & Landau, T. (2009). <i>The Viewpoints book: a practical guide to viewpoints and composition</i> . Theatre Communications Group.		
Climenhaga, R. (2012). <i>The Pina Bausch sourcebook: the making of Tanztheater</i> . Routledge.		
Converse, T. J. (1995). <i>Directing for the stage</i> . Meriwether Publishing.		
Dean, A. & Carra, L. (1989). <i>Fundamentals of play directing</i> . (5ª ed.) Holt, Rinehart and Winston.		
Davis, F. (2008). <i>La comunicación no verbal</i> . Alianza.		
Lehmann, H.-T. (2013). <i>El teatro posdramático</i> . CENDEAC.		
Melendres, J. (2000). <i>La dirección de los actores. Diccionario mínimo</i> . Publicaciones de la ADE.		
Miralles, A. (2000). <i>La dirección de actores en cine</i> . Cátedra.		
Proust, S. (2006). <i>La direction d'acteur dans la mise en scène théâtrales contemporaine</i> . L'Entretemps.		
Salgado, D. (2017). <i>A dirección actoral como disciplina académica. Aspectos científicos, empíricos e curriculares da formación en dirección escénica na ESADG (2005-2016)</i> . [Tese doutoral non publicada] Universidade de Vigo.		
Tirard, L. (2003). <i>Lecciones de cine</i> . Paidós.		
Tirard, L. (2008). <i>Más lecciones de cine</i> . Paidós.		
Knébel, M. O. (2012). <i>Poética de la pedagogía teatral</i> . Siglo Veintiuno Editores.		
Knébel, M. O. (1999). <i>El último Stanislavsky</i> . Fundamentos.		
Templar, R. (2005). <i>Las reglas del management</i> . Pearson.		
Unwin, S. (2004). <i>So you want to be a theatre director?</i> Nick Hern Books.		
Weston, J. (2004). <i>La dirección de actores</i> . Fluir.		
10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS		

A falta de asistencia a clase de máis do 10% do horario lectivo desta materia suporá a perda da avaliación continua. Todo atraso na hora de entrada na aula será contabilizado tamén como falta de asistencia.

Xa que **a lingua na que se desenvolverán maioritariamente todas as actividades da materia será a lingua galega**, o alumnado con dificultades na mesma deberá recorrer ás titorías para que o docente lle indique as pautas a seguir de cara ao axeitado aproveitamento do curso.

Cada alumna/o deberá conseguir pola súa conta a **colaboración de intérpretes** para realizar durante o curso (e no exame, no caso de terse que facer) as prácticas desta materia.

Para a **asistencia a titorías débese falar previamente co profesorado, co fin de pactar o día e a hora do encontro**. Tamén se pode concertar a titoría enviando unha petición por correo electrónico. Será respondida tamén por correo electrónico, indicándose o día e a hora da titoría.

O alumnado que se presente aos **exames das convocatorias ordinaria ou extraordinaria** deberá **contactar previamente co profesorado** que imparte a materia, co fin de poder organizar a sesión debidamente.

Para a superación da materia, o alumnado deberá ter **aprobadas todas e cada unha das ferramentas de avaliación** arriba indicadas.

Para máis información respecto ao calendario do curso, datas de exames ou horarios de clase:

<https://esadgalicia.com/curso-escolar/>

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a ESAD de Galicia establecerá unha planificación extraordinaria que se **ACTIVARÁ NO MOMENTO EN QUE A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA O DETERMINE**, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito áxil e eficaz, ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da presente programación docente. No suposto de que se produza unha emerxencia, a presente programación non sufrirá máis modificación que a derivada da necesidade de articular unha avaliación non presencial, para o que se establecerán as adaptacións necesarias nas actividades e ferramentas de avaliación, en relación coas competencias que se indican e coa ponderación que se sinala. Así, no caso de se recorrer á semipresencialidade ou á teledocencia, adaptaranse os contidos á nova situación, recorrendo a ferramentas pedagóxicas que non permitan a perda da dimensión práctica da materia. Así pois, **para a avaliación non presencial de toda a disciplina**, as actividades avaliáveis e a súa ponderación na avaliación serían as mesmas que nas avaliacións presenciais. Agora ben, as prácticas de dirección actoral trasladaranse a un formato (o audiovisual, previsiblemente) que poida adaptarse ás condicións que se produzan.

No caso de que o tránsito se produza iniciado xa o curso escolar, o profesorado combinará a avaliación do traballo presencial do alumnado coa avaliación do traballo non presencial.

AS ANTERIORES MEDIDAS PODERÁN SER OBXECTO DE MODIFICACIÓN EN FUNCIÓN DAS DIRECTRICES OU INSTRUCCIÓNS QUE POIDA FACER PÚBLICAS A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA, QUE SE COMUNICARÁN EN TEMPO E FORMA AO ALUMNADO POLAS CANLES HABITUAIS (PÁXINA WEB E CORREO ELECTRÓNICO).

